

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การถอดความจากโคลงโลกนิติ

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

กิจกรรม

อ่านสักนิดคิดสักหน่อย

ใบพ้อพันห่อหุ้ม

หอมระรวยรสพา

คือคนเสพเสนาหา

ความสุขซาบฤม้วย

กฤษณา

เพริศด้วย

นักปราชญ์

ดุงไม้กลิ่นหอม

ใบพ้อ

กฤษณา

เชื่อมโยงคำกับรูปภาพ

ใบพ้อ หรือ ใบกะพ้อ

กฤษณา

คำถามชวนคิด

๑. นักเรียนเข้าใจความหมายของโคลงโลกนิติ
ในบทข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

กิจกรรม

อ่านสักนิดคิดสักหน่อย

ใบพัดพันธุ์หอม

กฤษณา

หอมระรวยรสพา

เพริศด้วย

คือคนเสพเสนาหา

นักปราชญ์

ความสุขซาบถม้วย

ดุงไม้กลิ่นหอม

คำถามชวนคิด

๒. นักเรียนคิดว่าเราต้องทำอะไร เพื่อให้เข้าใจ
ความหมายของบทร้อยกรอง

ต้องถอดความจากบทร้อยกรอง

การถอดความจากโคลงโลกนิติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการถอดความจากบทร้อยกรองได้

๒. เขียนถอดความจากบทร้อยกรองเรื่องโคลงโลกนิติได้

๓. นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการเรียนวิชาภาษาไทย

โคลงโลกนิติ

คำถามเข้าสู่เนื้อหา

นักเรียนคิดว่าตนเองเข้าใจเนื้อหา
ของโคลงโลกนิติทั้งหมดหรือไม่ อย่างไร

ถอดความ

คำว่า “ถอดความ”

หมายถึง แปลให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

ที่มาของข้อมูล : พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

การถอดความจากบทร้อยกรอง

การถอดความจากบทร้อยกรอง

คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิมของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ทั้งนี้ การถอดความมีประโยชน์ คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้น ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น

กิจกรรม

“อภิปรายความรู้สู่ประเด็นสำคัญ”

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนอภิปรายความรู้เกี่ยวกับการถอดความจากบทร้อยกรอง
๒. ศึกษาจากใบความรู้ที่ ๓ การถอดความจากโคลงโลกนิติ
๓. เวลาทำกิจกรรม ๒ นาที

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การถอดความจากโคลงโลกนิติ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง โคลงโลกนิติข้อคิดสอนใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การถอดความจากโคลงโลกนิติ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การถอดความหรือถอดคำประพันธ์

ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔ ให้ความหมายของ คำว่า “ถอดความ” หมายถึง แปลให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

การถอดความจากบทร้อยกรอง คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิม ของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ทั้งนี้ การถอดความมีประโยชน์คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น

หลักการถอดความจากบทร้อยกรองมีแนวทาง ดังนี้

๑. ต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ในเรื่องนั้นๆ อย่างถูกต้องถ่องแท้ เพราะจะช่วยให้สามารถถอดคำประพันธ์จากเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

๒. ศึกษาเนื้อหาโดยรวมของเรื่องนั้น ๆ ว่าเรื่องนั้นกล่าวเกี่ยวกับอะไรเป็นสำคัญและต้องทำความเข้าใจเรื่องนั้นให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน

๓. ถอดความที่ละบรรทัด/หรือที่ละวรรค ด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงถึงเรื่องราวก่อนหน้านั้น

๔. ทำความเข้าใจกับประโยคที่ถอดความให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน

๕. เรียบเรียงข้อความใหม่เหมือนการพูดเล่าเรื่องราวนั้นให้ผู้อื่นฟัง เพราะจะทำให้ได้ตรวจทานการถอดความได้ดีขึ้น

สรุปหลักการถอดความ
จากบทร้อยกรอง

๑. ค้นหาความหมายของคำศัพท์
ทุกคำที่ไม่เข้าใจ

๒. วิเคราะห์เนื้อหาว่ากล่าวเกี่ยวกับ
เรื่องอะไรเป็นสำคัญ

๓. ถอดความที่ละวรรค/ที่ละบรรทัด
ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

๔. เรียบเรียงคำพูดใหม่ให้เข้าใจและ
ถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่อง

กิจกรรม

“ถอดคำโคลงโยงความหมาย”

กิจกรรม

ถอดคำโคลงโยงความหมาย

นาคีมี่พิษเพียง

สุริโย

เลื่อยบ่ทำเดโช

แหล่มซ่า

พิษน้อยหยิ่งโยโส

แมลงป่อง

ชูแต่หางเองอ้า

อวดอ้างฤทธิ์

กิจกรรม

ถอดคำโคลงโยงความหมาย

ถอดความได้ว่า งูเป็นสัตว์ที่มีพิษร้ายแรงเหมือนดั่ง
แสงอาทิตย์ที่มีความสว่างเจิดจ้าร้อนแรง แต่เลื้อยช้า ๆ
ไม่แสดงอาการอวดอ้างอำนาจแต่อย่างใด ต่างจากแมงป่อง
ที่มีพิษน้อย แต่ชอบอวดอ้าง เย่อหยิ่ง เดินชูหางตัวเองเพื่อ
แสดงอำนาจ

กิจกรรม

ถอดคำโคลงโยงความหมาย

ปลาร้าพันห่อด้วย

ใบคา

ใบก็เหม็นคาวปลา

คละคลุ้ง

คือคนหมู่มาก

คบเพื่อน พาลนา

ได้แต่ร้ายร้ายฟุ้ง

เฟื่องให้เสียพงศ์

กิจกรรม

ถอดคำโคลงโยงความหมาย

ถอดความได้ว่า ปลา ร้า มี กลิ่นเหม็น หากเรานำใบคา มา ห่อ กลิ่นเหม็นของปลา ร้า ย่อมติดไปกับใบคานั้นด้วย เหมือนดั่งการคบเพื่อน หากเราคบคนพาล คนพาลก็จะ ชักชวนเราไปทำในสิ่งที่ไม่ดี ทำให้เสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ซึ่งตรงกับสำนวนที่ว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด”

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความจากโคลงโลกนิติตามที่กำหนด
จำนวน ๑ บท และบทที่ตนเองสนใจจำนวน ๑ บท
จากนั้นเรียบเรียงภาษาให้เข้าใจชัดเจน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๓
เรื่อง การถอดความจากโคลงโลกนิติ
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ประเมินการถอดความจาก
บทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ
เรื่อง โคลงโลกนิติ

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การถอดความจากโคลงโลกนิติ
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จให้ส่ง
ที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

๑

ผลดีเมื่อสุขไซ้

มีพรรณ

ภายนอกแดงดูฉั้น

ชาติบ้าย

ภายในย่อมแมลงวัน

หนอนบ่อน

ดูจตั้งคนใจร้าย

นอกนั้นดูงาม

ใบงานที่ ๓

การถอดความจากโคลงโลกนิติ

ถอดความได้ว่า.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓

การถอดความจากโคลงโลกนิติ

๒

เลือกบทที่สนใจ ๑ บท

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓

การถอดความจากโคลงโลกนิติ

ถอดความได้ว่า.....
.....
.....
.....

ความหมายของคำว่า “ถอดความ”

ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ถอดความ” หมายถึง แปลให้เข้าใจความได้ง่ายขึ้น

ความหมายของการถอดความจากบทร้อยกรอง

การถอดความจากบทร้อยกรอง คือ การอธิบายความหมายของคำและเค้าโครงเดิมของบทร้อยกรอง โดยอาจอธิบายจากบทร้อยกรองที่เป็นบทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร การถอดความมีประโยชน์ คือ ทำให้เข้าใจบทร้อยกรองบทนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น

หลักการถอดความจากบทร้อยกรองมีแนวทาง ดังนี้

๑. ผู้อ่านต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ในเรื่องนั้น ๆ อย่างถูกต้อง
ถ่องแท้ เพราะจะช่วยให้สามารถถอดคำประพันธ์จากเรื่องที่อ่าน
ได้ง่ายขึ้น

๒. ศึกษาเนื้อหาโดยรวมของเรื่องนั้น ๆ ว่าเรื่องนั้นกล่าวเกี่ยวกับ
อะไรเป็นสำคัญและต้องทำความเข้าใจเรื่องนั้นให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน

๓. ถอดความที่ละบรรทัด/หรือที่ละวรรค ด้วยภาษาของตนเอง โดยคำนึงถึงเรื่องราวก่อนหน้านั้น
๔. ทำความเข้าใจกับประโยคที่ถอดความให้เข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจน
๕. เรียบเรียงข้อความใหม่ เหมือนการพูดเล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นฟัง เพราะจะได้ตรวจทานการถอดความให้ดีขึ้น

สรุปการทำกิจกรรม

การถอดความจากโคลงโลกนิติ

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๓ การถอดความจากโคลงโลกนิติ

๑

ผลดีเมื่อสุขไซ้

มีพรรณ

ภายนอกแดงดูฉั้น

ชาติบ้าย

ภายในย่อมแมลงวัน

หนอนบ่อน

จุดตั้งคนใจร้าย

นอกนั้นดูงาม

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๓ การถอดความจากโคลงโลกนิติ

ถอดความได้ว่า ผลมะเดื่อเมื่อสุกแล้วจะมีสีแดง ภายนอกดูดี
สวยงาม แต่ข้างในมีหนอนแมลงวันชอนไชอยู่ เหมือนกับ
บางคนที่หน้าตาดี แต่จิตใจชั่วร้าย ซึ่งตรงกับสำนวนที่ว่า
“ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง”

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๓ การถอดความจากโคลงโลกนิติ

๒

ยางขาวขนเรียบร้อย

ดูดี

ภายนอกหมดใสสี

เปรียบฝ้าย

กินสัตว์เสพปلامي

ชีวิต

แฉกเช่นชนชาติร้าย

นอกนั้นนวลงาม

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๓ การถอดความจากโคลงโลกนิติ

ถอดความได้ว่า นกกระยางมีขนเรียวยาว ดูดี ซึ่งภายนอก
มีขนสีขาวเหมือนสีของฝ้าย แต่แท้จริงแล้วนกกระยางมีนิสัย
ชอบกินปลาเป็น เหมือนเช่นกับคนที่มีนิสัยไม่ดี จิตใจดุร้าย
แต่ภายนอกนั้นงดงาม

A cartoon illustration of a classroom. On the left, a male teacher with glasses, wearing a blue vest over a white shirt and dark pants, stands behind a wooden desk. The desk has a pencil holder with red, yellow, and blue pencils, and an open book. Behind the teacher are two shelves with colorful books. On the wall, there is a round clock showing approximately 1:50 and three framed certificates. To the right, a large whiteboard with a light blue border is mounted on the wall. The whiteboard contains a yellow rounded rectangle with a pink border containing the title, and two lines of black text below it.

คำถามสรุปบทเรียน

การถอดความจากบทร้อยกรอง
มีประโยชน์อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากโคลงโลกนิติ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๔ การสรุปความรู้และข้อคิดจากโคลงโลกนิติ
๒. ใบงานที่ ๔ การสรุปความรู้และข้อคิดจากโคลงโลกนิติ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

